

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 10. Mart 2021
Sayı : 2233

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
KÜTÜPHANE VE ARŞİV
HİZMETLERİ BAŞKANLIĞI
Tarih: 10/03/2021 17:19
Sayı: E-120.10.0792158
11111111111111111111

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Ülkemizde mühendislik, mimarlık ve ilgili alanlardan mezun gençlerimizin istihdam süreçlerine katılımda yaşadıkları zorlukların ve bu alanlardaki işsizlik sorununun değerlendirilerek gereken tedbirlerin ivedilikle tespiti amacıyla Anayasanın 98. Maddesi ile TBMM İçtüzüğü'nün 104. ve 105. Maddeleri gereğince bir Meclis araştırması açılmasını arz ederim. 27.01.2021

Sözgün Tanulu

Ali Haydar HAKVERDİ

ANKARA

Ayhan BARUT
Adana mv.

Dr. Ali ŞEKER
İstanbul Milletvekili

Ağababa
Veli Ağababa
Malatya mv.

Ömer Fethi GÖNER
Ankara

Alper Artun

Melody

Alper

Caner TASCİER
ANKARA

Polat Sarı
Tunceli mv.

SİBEL ÖZDEMİR
İstanbul mv.

CENGİZ GÖKÇE
Mersin mv.

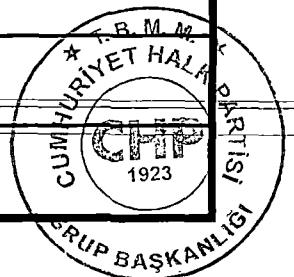
Kadim Durmaz
Tokat mv

Remal ZEXBEK

İsmail ÖZCAN
Burda mv

2.2.3.3... Sayılı Meclis Araştırma Önergesinin İmza Çizelgesi

[illegible]

GEREKÇE

Türk Dil Kurumu'nca verilen tanımına göre mühendis; insanların her türlü ihtiyacını karşılamaya dayalı yol, köprü, bina gibi bayındırlık; tarım, beslenme gibi gıda; fizik, kimya, biyoloji, elektrik, elektronik gibi fen; uçak, otomobil, motor, iş makineleri gibi teknik ve sosyal alanlarda uzmanlaşmış, belli bir eğitim görmüş kimsedir.

Çalışma alanları bakımından mühendislik üç bölümde incelenebilir;

1. Uygulama alanında ekonomik koşullar çerçevesinde yeni buluşlar arayan, kullanılagelen sistemlerin aksaklıklarını gidermeye çalışan "araştırma-geliştirme mühendisliği".
2. Bilim, teknik ve ekonomiyi bir arada göz önüne alarak yeni uygulama alanları için tasarımlar yapan, mühendislerin yaratıcı gücünü ortaya koyan "proje (tasarım) mühendisliği"
3. Yapılan projelerden hareket ederek bunların gerçekleştirilmesiyle uğraşan "uygulamalı ya da pratik mühendislik".

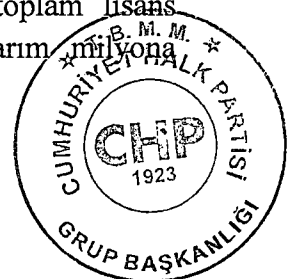
Makine mühendisi, endüstri mühendisi, mekatronik mühendisliği, elektrik-elektronik mühendisi, inşaat mühendisi, kimya mühendisi, gıda mühendisi, çevre mühendisi, orman mühendisi, fizik mühendisi gibi mühendislik dalları mevcuttur. Bilim ve teknolojiadaki gelişmelere bağlı olarak mühendislik dalları da gelişmekte ve çoğalmaktadır.

Mühendislerin ve mühendisliğin ülke kalkınmasında önemli bir payı vardır. Ülkemizde ise mühendislerin toplumdaki etkinliklerinin gelişmiş ülkelerin konumunda olduğunu söylemek ne yazık ki mümkün değildir. Günümüzde istihdam süreçlerinde mühendisler yeterince yer alamamaktadır. Ayrıca son 18 yılda, lisans ve lisans üstü eğitiminde nitelik yerine niceliği önceleyen AKP politikaları sonucunda, mühendis eğitimi gören genç sayısında da işsiz sayısında da hızlı bir artış yaşanmaktadır.

Mühendislik İmalat ve İnşaat Alanlarında Yeni Kayıt Sayısı (lisans) (2013/20)							
	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20
MÜHENDİSLİK İMALAT VE İNŞAAT	76704	87173	97042	95826	105728	107510	89816
MÜHENDİSLİK VE MÜHENDİSLİK İŞLERİ	51054	57506	56968	58332	66261	66008	53053
İMALAT VE İŞLEME	6840	7129	6644	4774	4357	3846	3573
MİMARLIK VE İNŞAAT	18810	22538	24592	24465	26460	28009	23384
DİSİPLİNLER ARASI PROGRAMLAR			8838	8255	8650	9647	9806

Yukarıda görüldüğü üzere 2013/14 eğitim yılında mühendislik ve ilgili bölümlerine 76.704 öğrenci yeni kayıt yaptırmıştır. Bu sayı 2018/19 eğitim yılında 107.510'a kadar çıkmakla birlikte 2019/20 eğitim yılında 89.816 olmuştur.

Aşağıda görüleceği üzere aynı yıllarda mühendislik ve ilgili alanlardaki toplam lisans öğrencisi sayısı 337.803'ten 488.544'e çıkmıştır. Yani ilgili alanlarda, yarım milyona yaklaşan bir öğrenci sayısı mevcuttur.

	Mühendislik İmalat ve İnşaat Alanlarında Toplam Öğrenci Sayısı (lisans) (2013-20)						
	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20
MÜHENDİSLİK İMALAT VE İNŞAAT	337803	377544	434145	468627	505576	533016	488544
MÜHENDİSLİK VE MÜHENDİSLİK İŞLERİ	222811	249026	255166	281451	306831	326167	289606
İMALAT VE İŞLEME	34415	36022	34001	32437	30735	28712	26377
MİMARLIK VE İNŞAAT	80577	92496	104591	112179	123319	131273	123728
DİSİPLİNLER ARASI PROGRAMLAR			40387	42560	44691	46864	48833

Yine YÖK verilerine göre, aynı yıllarda mezun öğrenci sayılarında da yaklaşık %67'lik bir artış olmuştur. 2013/14 eğitim yılında yukarıdaki bölümlerden mezun öğrenci sayısı 43.717 iken 2018/19 eğitim yılında 73.288 olmuştur.

	Mühendislik İmalat ve İnşaat Alanlarından Mezun Sayısı (lisans) (2013-19)					
	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18	2018/19
MÜHENDİSLİK İMALAT VE İNŞAAT	43717	51952	59137	65584	69460	73288
MÜHENDİSLİK VE MÜHENDİSLİK İŞLERİ	28042	29748	33785	37061	39337	41040
İMALAT VE İŞLEME	4916	4913	5034	5455	5113	5077
MİMARLIK VE İNŞAAT	10759	12342	14585	16539	18092	19270
DİSİPLİNLER ARASI PROGRAMLAR		4949	5733	6529	6918	7901

Ancak öğrenci ve mezun sayısında yaşanan artışa paralel bir artış ne yazık ki istihdam süreçlerinde yaşanmamıştır.

TÜİK İşgücü istatistiklerine göre mühendislik ve mühendislik işleri alanlarından mezun olup işgücü piyasasında yer alan kişi sayısı 2013 yılında 540 bin iken 2019 yılında kadar 936 bine yükselmiştir. Buna paralel olarak işsiz sayısı da 46 binden 113 bine yükselmiştir.

	Mühendislik ve Mühendislik İşleri Alanlarından Mezun Olanlar İşgücü Durumu (1000 Kişi)										
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
İşgücü	367	414	462	490	540	662	708	775	817	876	936
İşsiz	44	43	45	42	46	58	62	73	73	91	113
İstihdam	323	370	417	448	494	604	646	702	743	785	823
İşsizlik oranı (%)	11,9	10,5	9,7	8,6	8,4	8,8	8,8	9,4	9,0	10,3	12,1
İstihdam oranı (%)	74,3	77,6	79,6	79,0	80,3	79,7	80,0	79,3	79,4	79,0	76,8
İşgücüne katılma oranı (%)	84,3	86,6	88,2	86,5	87,7	87,3	87,6	87,6	87,3	88,1	87,3

2013 yılında %8,4 olan işsizlik oranı, 2019 yılında yükselerek %12,1'e çıkmıştır. Yani her 100 mezundan 12'si işsizdir.

İmalat ve işleme alanlarına ait işsizlik verileri ise daha vahimdir. Bu alanda işsizlik oranı %17,1'e kadar çıkmıştır. Yani her 100 mezundan 17'si işsizdir.

	İmalat ve İşleme Alanlarından Mezun Olanlar İşgücü Durumu (1000 Kişi)										
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
İşgücü	68	89	86	92	101	129	146	147	157	153	174
İşsiz	13	18	13	16	17	17	18	27	22	18	30
İstihdam	55	71	73	76	84	112	128	120	135	134	144
İşsizlik oranı (%)	19,6	20,2	15,1	17,0	16,8	13,2	12,3	18,4	14,2	11,9	17,1
İstihdam oranı (%)	62,7	62,7	68,9	64,8	66,8	66,7	69,2	63,8	64,3	68,1	65,6
İşgücüne katılma oranı (%)	78,0	78,6	81,1	78,1	80,3	76,8	78,9	78,2	74,9	77,2	79,1

Mimarlık ve inşaat alanlarından mezun olanlara bakıldığında da %18 gibi bir işsizlik oranı görülmektedir. Yani her 100 mezundan 18'i işsizdir.

	Mimarlık ve İnşaat Alanlarından Mezun Olanlar İşgücü Durumu (1000 Kişi)										
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
İşgücü	179	165	174	193	199	230	235	261	280	286	319
İşsiz	21	20	18	18	22	25	24	33	38	39	57
İstihdam	157	145	156	175	177	205	211	228	242	247	262
İşsizlik oranı (%)	11,9	12,3	10,3	9,4	11,2	10,9	10,2	12,6	13,5	13,7	18,0
İstihdam oranı (%)	70,2	69,2	70,0	73,7	72,4	72,7	73,8	71,3	70,7	69,5	66,1
İşgücüne katılma oranı (%)	79,7	78,8	78,0	81,3	81,5	81,6	82,2	81,6	81,7	80,5	80,6

Yukarıda değinilen veriler göz önüne alındığında, ülkemizde mühendislik, mimarlık, şehir ve bölge planları gibi alanlardan mezun yüzbinlerce gencimizin ciddi bir işsizlik sorunu ile karşı karşıya olduğu açıkça görülecektir. 2020 yılı ile birlikte pandemi koşullarının etkisi ile bu oranların daha da olumsuz hale geldiğini söylemek yanlış olmayacaktır.

Değinilen sebepler doğrultusunda, ülkemizde mühendislik, mimarlık ve ilgili alanlardan mezun gençlerimizin istihdam süreçlerine dahil olarak ülke kalkınmasında etkin rol oynayabilmeleri için atılması gereken adımların tespit edilerek, alınması gereken tedbirlerin değerlendirileceği, konunun uzmanları ve paydaşlarının da görüş ve önerilerine başvurulabileceği bir araştırma komisyonunun Meclis çatısı altında kurulması önem arz etmektedir.

